

► OCHRÁNCE
MAĐARŮ.

Orosz tvrdí, že bojuje
proti světovému
liberálnímu spiknutí.
Mezi lidmi, které nená-
vidí, patří například
finančník
George Soros.

Foto: miabonyunk.hu

Náš starosta, náš vůdce

**Maďarsko se za vlády Viktora Orbána vydalo cestou neli-
berální demokracie. V nenápadné obci na východě země
jsou už ale o krok dále. Tamní starosta nastolil v podstatě
fašistickou diktaturu.**

Blbec, plantážník, smrdutý oposum? Ne, pro starostu maďarského měs-
tečka Érpatak je nejoblíbenější na-
dávkou slovo liberál. Právě oni a předsta-
vitelé údajné židovsko-zednářské lobby
jsou podle něho největším nebezpečím
pro svět. Ve svém úřadě se jim rozhodl čer-
tit důrazem na tradice, pořádek a národ.
„Namísto liberální a sebeoslavné ideje
svobody a kultu egocentrismu je středo-
bodem našeho myšlení řád. Rozlišujeme
lidi podle jejich přístupu k řádu. Buď jsou
budovateli, nebo ničiteli.“ – Mihály Zol-
tán Orosz vlastními slovy.

Je pochmurné zimní ráno. U zasně-
žené silnice stojí skupina lidí s lopatami
a košťaty. Část z nich jsou Romové. Jde
o nezaměstnané zařazené do programu
veřejně prospěšných prací, kteří čekají na
přidělení úkolů. Někteří půjdou uklízet
sníh, jiní vyrazí do lesa sekat dřevo. Podle
toho, jak rozhodne starosta a jeho kum-
páni. Vše zaznamenávají filmaři.

Érpatak má necelé dva tisíce obyva-
tel, leží na severovýchodě země, nepříliš

daleko od slovenských hranic. Za nor-
málních okolností by o jeho existenci ve
světě nikdo nevěděl. Kvůli Oroszovi ale
o obci už několikrát psala zahraniční mé-
dia. Třeba když předloni symbolicky po-
věsil na šibenici figuríny izraelského pre-
miéra Netanjahua a někdejšího prezidenta
Perese a byl následně vyšetřován policií.
Teď se stal i hvězdou stříbrného plátna. Je
hlavní postavou dokumentu *Model pana
starosty (The Érpatak Model)* izraelsko-ni-
zozemského filmaře Bennyho Brunnera
uvedeného na festivalu Jeden svět.

Posedlý narcista

Brunner, jenž se ve svém dosavadním díle
zaměřoval především na izraelsko-pales-
tinský konflikt, Orosze natáčel v průběhu
čtyř měsíců. Celkem za ním vyrazil tři-
krát. Starosta si prý jeho pozornost uží-
val, třebaže se obával, že „liberál“ Brun-
ner nakonec vše překrutí. Raději si ho
proto také sám natáčel. Třeba u soudu,
jenž se zabýval Oroszovou žalobou na
hlavního protivníka – lidskoprávního

aktivistu Gábora Szöllösiho. Ten vládce
Érpataku označil za buzika.

„Není blázen, je jen posedlý, ledaže
by posedlost byla duševní porucha. To
ho ale dělá ještě mnohem nebezpečně-
ším,“ řekl Brunner TÝDNU, co si o sta-
rostovi myslí. Objekt jeho zájmu kladě
veliký důraz na svou image. Na veřej-
nosti se s oblibou pohybuje třeba ve vo-
jenské uniformě a baretu nebo v černé
kazajce a tralaláku, z něhož trčí dlouhé
bílé pero. „Chtěli jsme natočit jeho krej-
čího, který mu šije oblečení. Bydlí v ne-
dalekém městě. Byl jsem tam, když mu
starosta volal. Chtěl jsem, aby se sešli,
vzal mu míry, poradili se o designu. Ale
nechtěl se zúčastnit. Orosz má taky kos-
tým, ve kterém vypadá jako voják napo-
leonských válek. Modrý, se spoustou dal-
ších barev...“, prozrazuje Brunner.

Uctívání esesáků

Základní složkou nacionalismu je důraz
na historii a národní mýty. V Érpataku
se oslavují nejrůznější středověké bitvy,
které mají připomenout, jak velkou zemí
Maďarsko v minulosti bývalo. Ale ne-
jen ty. Brunner zachytil i oslavu nacistic-
kého Dne hrdinů. Její účastníci vzdávali
hold vojákům wehrmachtu a příslušní-
kům Waffen-SS, kteří podle nich za vlády

Szalásiho Šípových křížů bránili Maďar-
sko před sovětskými hordami. K tomu
všemu vyhrávala nacisty zprofanovaná
první sloka německé hymny, která se od
druhé světové války ve Spolkové repub-
lice nepoužívá.

„Byl tam se mnou Američan žijící v Bu-
dapešti, jehož jsem si najal jako tlumoč-
níka. Byl tak zděšen, že mi pořád říkal:
„Benny, pojď, pojďme pryč“. Musel jsem to
natočit, ale kdyby věděli, že jsem Žid, ne-
muselo to dopadnout hezky,“ vzpomíná
Brunner.

Vezmeme ti děti

Orosz, mající vazby na krajně pravicovou
stranu Jobbik, je starostou Érpataku od
roku 2005. Naposledy byl znovuzvolen
předloni. Pro jeho sociální „model“ se stal
důležitý zmiňovaný systém veřejně pro-
spěšných prací, který zavedla Orbánova
vláda. Lidé mají nárok na podporu v ne-
zaměstnanosti jen tři měsíce, pak si dávky
musejí odpracovat. Podle deníku Magyar
Nemzet nyní pracovníci bez vyššího vzdě-
lání nebo speciálních technických doved-
ností dostávají 52 tisíc forintů měsíčně (asi
4500 korun). Minimální mzda činí v pře-
počtu asi 9500 korun.

Na pracovníky dohlížejí starostovy
hlídky, které rovněž kontrolují, zda ně-
kdo (rozuměj Romové) nekrade dřevo
z lesa nebo nelegálně neodebírá elekt-
rický proud. Spolu s policií a sociálkou,
v níž pracuje starostova partnerka Valé-
ria, pak řeší případy, kdy někdo odmítne
pracovat nebo se jinak stane „ničitelem“.
V takových případech dotyčným odebí-
rají děti. „V letech 2010 až 2011 bylo z ro-
din odebráno třicet dětí. To je deset pro-
cent všech nehledě na rasu a majetkové
poměry rodin,“ uvádí Gábor Szöllösi.

Obyvatelstvo Érpataku lze rozdělit
zhruba na čtyři skupiny. První jsou rekre-
anti. V obci netraví většinu času a Orosz je
jim v zásadě ukradený. Druhou skupinou
jsou jeho odpůrci, kteří o děti přicházejí
nejčastěji. Starostovi zastánci se pak dělí
na dvě části – buď jeho počínání schva-
lují kvůli samotné ideologii, nebo tak činí,
aby si neuškodili. Kam totiž Orosz ne-
dohlédne sám, nastrčí své informátory.
Jedna ze scén filmu starostu zachycuje,
kterak vyjde z kostela a je obklopen tro-
jicí dam, jež mu předávají papírky se se-
psanými nejnovějšími drby...

Aby si politik získal voliče, musí
umět ukázat i vlídnou tvář. Orosz tuto

schopnost předvedl před posledními vol-
bami. Měl tři protikandidáty, z nichž je-
den byl Szöllösi. Za ním sice lidé chodí,
když mají nějaký problém, ve volbách se
od něho ale odvrátili. Možná i kvůli slav-
nosti, kterou starosta před hlasováním
uspořádal. „Všichni byli pozvaní, bylo
tam jídlo a pití zdarma. Lidé dostali ba-
líky jídla s sebou. Je to pro ně dost peněz.
Tak si kupuje hlasy,“ vysvětluje Brunner.

Výchova voličů

Nejlepší je ale mít voliče zpracované od-
malíčka. V místní mateřské škole se na
tom usilovně pracuje. „Ať dřevo pro mou
rakev vyrůstá z maďarské půdy,“ recitují
zpaměti předškoláci a starosta je odmě-
ňuje potleskem. „Národně zaměřená vý-
chova podporuje zdravou identitu a pa-
triotismus,“ pochvaluje si. O chvíli později
už ho kamera zabírá s mladíkem, který je
jeho příbuzný a touží být jako on.

Podle Viktora Orbána je liberální de-
mokracie přežitá a slabá. Nejsilnější opo-
ziční stranou je podle průzkumů Jobbik.
Orosz chce, aby se jeho „model“ rozšířil
i mimo Érpatak. Může být tamní situace
předzvěstí budoucího Maďarska?

Jan Brodriček ■

Chuchle

OTEVÍRÁME 23. 3. v 7⁰⁰

3x super soutěže a výhry v den otevření:

Ráno losujeme 200 000 Kč!

Velkého slosování se mohou zúčastnit všichni, kdo přijdou od 7⁰⁰ do 8³⁰ hodin.

NOVÉ montérky za staré!

Stačí přijít ve starých montérkách a na místě je vyměnit za nové.

SMS soutěž o 120 cen!

Hrajeme od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ a výhry rozdáváme každých 10 minut!

Více o soutěžích a pravidlech na www.hornbach.cz/chuchle

HORNBACK

S námi to zvládnete.

Praha – Velká Chuchle, Strakonická

Parkoviště: až 400 parkovacích míst

Zastávka MHD: Starolázeňská nebo Dostihová

Vlaková zastávka: Praha-Velká Chuchle